

Σχετικά με το Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών

Το Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών (Ίδρυμα Μανόλη Τριανταφυλλίδη) του ΑΠΘ είναι ΝΠΙΔ μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, που ιδρύθηκε το 1959 με τη διαθήκη του Μανόλη Τριανταφυλλίδη, ο οποίος κληροδότησε στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης το σύνολο της περιουσίας του για τον σκοπό αυτό.

Αποστολή του Ινστιτούτου είναι η επιστημονική καλλιέργεια και η διάδοση της ελληνικής γλώσσας, και «η προαγωγή της παιδείας του ελληνικού λαού με κάθε πρόσφορο μέσο», όπως ορίζει ο Μανόλης Τριανταφυλλίδης στη διαθήκη του. Ειδικότερα, στην αποστολή του Ινστιτούτου εντάσσονται μεταξύ άλλων: η θεωρητική και εφαρμοσμένη, επιστημονική και διεπιστημονική, έρευνα στους τομείς της ελληνικής γλώσσας και φιλολογίας· η συγχρονική και διαχρονική μελέτη της ελληνικής γλώσσας και η συγκέντρωση πηγών για τη μελέτη αυτή· η δημοσίευση επιστημονικών έργων που σχετίζονται με την ελληνική γλώσσα και γραμματεία· η υποβοήθηση της διδασκαλίας της ελληνικής γλώσσας ως μητρικής και ως δεύτερης ή ξένης, καθώς και η διάδοση της ελληνικής γλώσσας στο εξωτερικό· η συνεργασία του Ινστιτούτου με πάσης φύσεως οργανισμούς του ίδιου ή συγγενούς επιστημονικού ενδιαφέροντος, στην Ελλάδα και στο εξωτερικό· η διοργάνωση συνεδρίων και κάθε είδους εκδηλώσεων σχετικών με το αντικείμενο του Ινστιτούτου· η χορήγηση υποτροφιών για σπουδές που σχετίζονται με το αντικείμενο του Ινστιτούτου.

Σε αυτό το πλαίσιο το Ινστιτούτο έχει εκδώσει ως τώρα πάνω από 180 τίτλους, μεταξύ των οποίων το Λεξικό της κοινής νεοελληνικής, τη Νεοελληνική Γραμματική (της δημοτικής) του Μανόλη Τριανταφυλλίδη (και μεταφρασμένη, στη συνοπτική της εκδοχή, σε 14 γλώσσες), βιβλία για την περιγραφή, την ιστορία και τη διδασκαλία της ελληνικής, τη σειρά «Αρχαιογνωσία και αρχαιογλωσσία στη Μέση Εκπαίδευση» (συντονιστής: Δ. Ν. Μαρωνίτης), μεταφράσεις έργων της αρχαιοελληνικής γραμματείας, τη σειρά «Παλιότερα κείμενα της νεοελληνικής λογοτεχνίας» (συντονιστές: Α. Van Gemert και Γ. Κεχαγιόγλου) κ.ά. Το Ινστιτούτο διοργανώνει κάθε χρόνο διεθνή συνέδρια, οργανώνει ή συμμετέχει σε δεκάδες άλλες εκδηλώσεις, και συνεργάζεται με φορείς του εξωτερικού για τη διάδοση και τη διδασκαλία της νέας ελληνικής γλώσσας.

Μέλη του Δ.Σ. του Ινστιτούτου έχουν διατελέσει κορυφαίες προσωπικότητες του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης: Ν. Π. Ανδριώτης, Μ. Ανδρόνικος, Ι. Δεληγιάννης, Δ. Ιακώβ, Ι. Θ. Κακριδής, Στ. Καψωμένος, Εμμ. Κριαράς, Δ. Λυπουρλής, Ι. Μανωλεδάκης, Δ. Ν. Μαρωνίτης, Π. Μουλλάς, Ν. Παπαντωνίου, Λ. Πολίτης, Γ. Σαββίδης, Μ. Σετάτος, Γ. Σηφάκης, Κ. Τσαντσάνογλου, Α. Τσοπανάκης, Χ. Φραγκίστας και Α.-Φ. Χριστίδης. Σήμερα μέλη του Δ.Σ. είναι οι καθηγητές της Φιλοσοφικής Σχολής Γ. Κεχαγιόγλου, Στ. Ματθαίος, Γ. Μ. Παράσογλου, Θ.-Σ. Παυλίδου και Χρ. Τζιτζιλής, και ο καθηγητής της Νομικής Σχολής Ν. Παρασκευόπουλος.

Στις 19 Δεκεμβρίου 2014 το Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών βραβεύτηκε από την Ακαδημία Αθηνών με Χρυσό Μετάλλιο, την ύψιστη τιμητική διάκριση που απονέμει το Ανώτατο Πνευματικό Ίδρυμα της χώρας, για την επί πενήντα πέντε χρόνια προσφορά του στη γλώσσα και την παιδεία του ελληνικού λαού.